25 қараша 2023 жыл №46 (5850)

НҰРА ТАҢЫ

Аудандық қоғамдық – саяси газеті

Газет 1932 жылдан бастап шығады

Президент

Президент Касым-Жомарт Токаев принял председателя правления SOVICO Group Нгуен Тхань Хунга

Глава государства, приветствуя Нгуен Тхань Хунга, с теплотой вспомнил свой официальный визит в Вьетнам в августе текущего года. Достигнутые в ходе визита договоренности придали дополнительный импульс расширению двустороннего сотрудничества и открытию новых областей взаимовыгодной кооперации.

Президент сообщил о готовности Казахстана создать необходимые условия для инвестиционной деятельности SOVICO Group в нашей стране.

– Мы приветствуем вашу деловую активность в Казахстане. Я уверен, что мы сможем определить области взаимного сотрудничества, – сказал Касым-Жомарт Токаев.

По его мнению, данные меры послужат еще одним стимулом для активизации деловых отношений между Казахстаном и Вьетнамом.

В ходе встречи были рассмотрены наиболее перспективные направления взаимодействия, включая сотрудничество в транспортно-логистической, финансовой и горнорудной сферах.

akorda.kz

Салтанат

Ауыл еңбеккерлері марапатталды

Республика бойынша іргелі 30 ауылдың қатарына қосылған Қайнар ауылында аудандық деңгейде ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің мерекесі аталып өтілді.

Қайнар ауылының Мәдениет үйінде өткен мерекелік шараға Нұра ауданына қарасты ауыл шаруашылығы еңбеккерлері мен тауар өндірушілері қатысты. Мәдениет үйінде Нұра жерінде өсірілген ауыл шаруашылығы өнімдерінен көрме ұйымдастырылып, Қарағанды, Астана қалаларынан келген ауыл шаруашылығына қажетті техникалар мен қосалқы бөлшектерді сатумен айналысатын мекемелер өз тауарлары туралы толық мағлұмат беріп, ауыл еңбеккерлерімен кездесті.

жалғасы 4-бетте

Государственные гранты

Открыты салон красоты и автомастерская

Реформы в действии

Гранты на открытие и развитие своего дела получили 20 начинающих предпринимателей. Семеро из них – люди с инвалидностью.

Диана Ахметова осуществила свою давнюю мечту – открыла салон красоты в селе Ахмет. У девушки проблемы со слухом. Но это не помешало ей успешно освоить профессии парикмахера, визажиста, мастера по наращиванию ресниц и шугарингу. После получения сертификата «Бизнес-бастау» она подала заявку на получение государственного гранта, реализуемого в рамках национального проекта по развитию предпринимательства на 2021-2025 годы. Защитив успешно свой бизнес-план, стала обладателем государственного гранта по категории «лица с инвалидностью, не имеющие противопоказание к труду. На средства, полученные для открытия своего дела, Диана открыла салон красоты в селе Ахмет и сейчас успешно ведет свой бизнес.

продолжение на стр. 3

Реформа – өміршең өзгерістер

Пәтер кілті табысталды

Таяуда Нұра кентінде аудан әкімі Мұқанов Бақытжан Мылтықбайұлы көпбалалы және әлеуметтік осал топтар мен толық емес отбасыларға арендалық негізде салынған су жаңа пәтер кілттерін салтанатты түрде табыс етті. Облыстық бюджеттен қарастырылған қаржыға салынған пәтерге он отбасы ие болды. Еліміздегі қай өңірде болсын ең өзекті мәселенің бірі тұрғын үй мәселесі екені жасырын емес. Ағымдағы жылы Нұра ауданы бойынша кезекте тұрған жандарға алпыс жеті үй (пәтер) кілтін тапсыру жоспарланған еді. Оның жиырма жетісі қайталама нарықтан сатып алу арқылы, қырық пәтер жаңа салынған үйлерден табыстау көзделген болатын. Қазіргі таңда қайталама нарықтан жиырма жеті үй (пәтер) орнына үнемделген қаражат көзін игере отырып, отыз екі үй (пәтер) сатып алынды. Ол үйлер жетім балалар мен көпбалалы отбасыларға және халықтың әлеуметтік осал топтары санаттары бойынша кезекте тұрғандарға табысталды.

жалғасы 2-бетте

Реформа – өміршең өзгерістер

Фельдшерлік-акушерлік пункт ашылды

Жуырда Байтуған ауылында ҚР денсаулық сақтауды дамытудың «Ауыл - ел бесігі» мемлекеттік бағдарламасы негізінде ауылдық фельдшерлік-акушерлік пункті ғимаратының ашылу салтанаты өтті. Нұра ауданының әкімі Мұқанов Бақытжан Мылтықбайұлы ауыл тұрғындары мен медицина саласының мамандарын осындай жарқын жүздесу мен келелі, нәтижелі істің бастамасымен шын жүректен құттықтады. Ауыл тұрғындарының сапалы өмірі мен тұрақты мекендерінің мерекелі күнге толы болар күндеріне ізгі ниетін білдірді. «Ауырып ем іздегенше, ауырмайтын жол ізде», - деп дана халқымыз айтқандай, біз үшін ең бастысы адамның өмірі мен оның денінің саулығы. Бұл медициналық нысан сіздерге тек аурудың алдын алу үшін қызмет етуіне тілектеспін, - деді аудан басшысы. Ауыл тұрғындарының денсаулығын сақтауда сапалы медициналық қызмет көрсетуге негізделген нысан заманауи құрылғымен жабдықталған. Пункте алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету үшін барлық жағдайлар қарастырылған. Қан алу кабинеті, акушер-гинеколог кабинеті, егу кабинеті, афтоклаф, балалар кабинеті өз жұмысын бастады. Мұнда білікті мамандар ауылдағы 1000 тұрғынға қажетті медициналық көмек көрсететін болады.

Аталмыш фельдшерлік-акушерлік пункті салуға 154 010 300 теңге жұмсалса, Байтуған ауылы ішіндегі 8 км жол 289 млн теңгеге жөндеуден өткізілді. Бұл ауыл тұрғындарына қолайлы жағдай жасаудың жарқын көрінісі болып табылады.

Нұрыш Нақыпова

Реформа – өміршең өзгерістер

Бәрекелді!

Әлия - жастар лидері

Таяуда Астана қаласында Қазақстанның ауыл әйелдерінің VI республикалық форумы өтті. Қазақстанның әр түкпірінен жиналған іскер, ауылдың дамуына өз үлестерін қосып жүрген әйелдердің форумына жерлесіміз Алшынбаева Әлия Ансарикызы қатысты. Еліміздің жастар саясатын дамытуға бағытталған іс-шаралардың жүзеге асуына қосқан елеулі үлесі үшін Ұйымдастыру комитетінің төрағасы, IV-VI сайланған Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты М.Айсинаның қолынан Қарағанды облысы бойынша Жастар көшбасшысы «Молодая хозяйка села» номинациясының жеңімпазы алғыс хатымен марапатталды.

Өз тілшімізден

Подготовка к зиме

Республиканское командно - штабное учение "Қыс-2023"

В целях дальнейшего совершенствования действий Государственной системы гражданской защиты по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций, а также подготовки органов управления, сил и средств служб гражданской защиты к реагированию на чрезвычайные ситуации зимнего периода, с 23 по 24 ноября 2023 года проведено республиканское командно-штабное учение «Қыс-2023».

Тема учения: «Подготовка органов управления и сил государственной системы гражданской защиты к действиям по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций в условиях зимнего периода».

Во время проведения учений были отработаны вводные по проверке уровня готовности и способности территориальной подсистемы гражданской защиты и населения к выполнению задач по предназначению при угрозе и возникновении ЧС зимнего периода, приведен в готовность сводный отряд экстренного реагирования.

Исполняющим обязанности акима Нуринского района У. Оспановым была проверена готовность имеющейся техники и инвентаря служб гражданской защиты, задействованных при ликвидации чрезвычайных ситуаций зимнего периода.

Собст. инф.

Пәтер кілті табысталды

Реформа – өміршең өзгерістер

жалғасы, басы 1-бетте

Сонымен қатар осы аталмыш санаттағы кезектегілерге «Нұрлы жер» бағдарламасы негізінде салынды. Бұл жаңа салынған үйлер үш бөлмелі, кең, жарық, ас бөлмесі бөлек, суық және ыстық сумен қамтамасыз етілген, санитарлық торапқа арналған жабдықтармен жабдықталған, от жағу орны ыңғайлы, жеке кіреберіспен салынған. Серік Нұржан Сайранұлы, Аубакирова Гүлим Марапқызы, Конурова Камшат Аманкелдіқызы, Слямова Гүлзира Мылтықбайқызы, Нұрғалиева Сайра, Шамелхан Мерей, Канафина Рыскүл Қайыркелдіқызы, Акимжанова Балдырған Тұрсынбекқызы, Дарьева Евгения Николаевна, Петриченко Ирина Юрьевналар жаңа пәтерге қол жеткізіп қуанышқа бөленді. Игі істің айғағындай өзіміздің туған мекеніміз ауданымызда жылдан жылға әсем де сәнді ғимараттар мен көз тоймас көшелер көбейіп келеді. Алдағы уақытта кезекте тұрғандар үшін тағы да тұрғын үйлер салынбақ. Құтты қоныс тойында қуанатындар көп болсын демекпіз.

Оралбаев Нұржан Абдуахитұлы
Нұра ауданы тұрғын үй коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы (Нұра ауданы ТҮКШ,ЖК,АЖ және ТҮИ) бөлімі басшысы

Государственные гранты

Открыты салон красоты и автомастерская

продолжение, на стр. 1

– В бьюти-сфере я работаю с 2018 года. Изначально прошла курсы визажа «Салонный мастер». Далее обучилась наращиванию ресниц, шугарингу, стрижкам. Потом прошла курсы «Бизнес-бастау» и самостоятельно составила бизнес-план, получила грант в размере 950 тысяч тенге, – рассказывает Диана. – На эти средства купила оборудование для салона. Помещение арендую в торговом центре в селе Ахмет.

48-летний предприниматель Дос Тулегенов из села Карой получил грант в размере 1,3 млн. тенге для развития автомастерской. Долгое время мужчина с диагнозом ДЦП работал в небольшой комнате, где вместе со старшим сыном Нурасылом ремонтировал электроприборы и телевизоры.

В этом году предприниматель решил расширить спектр оказываемых услуг и оборудовал рядом с домом автомастерскую.

– Хороших автоэлектриков очень мало. А я в этой сфере работаю всю жизнь, чиню разные приборы, агрегаты. Нередко обращаются и автовладельцы, поэтому решил оказывать услуги и автоэлектрика. Гараж у меня на три машины, в будущем планирую трудоустроить на субсидируемые рабочие места пять человек. Сейчас мне помогает сын, он учится в колледже на автоэлектрика, – делится Дос. – Грант очень помог мне, я купил дорогостоящие приборы для диагностики неисправностей автомобилей.

Отметим, что предприниматели с инвалидностью открыли в нашем районе цех по приёму и переработке коровьего и козьего молока, швейную мастерскую, а также мини-фермы по выращиванию домашней птицы.

Собст. инф.

Здравоохранение

В рамках спецпроекта

21 ноября 2023 года состоялось торжественное открытие нового фельдшерско-акушерского пункта в с.Заречном. Новый ФАП введен в эксплуатацию в рамках спецпроекта «Ауыл – ел бесігі».

В мероприятии приняли участие представители местных исполнительных и представительных органов, здравоохранения, общественности района, местные жители. Ленточку на торжественном открытии ФАП перерезал аким района Б. Муканов.

Подрядная организация, производившая строительно-монтажные работы – ТОО «ГрадСтройСервис». В течение 2022 года было освоено 136,3 млн.тенге. При уточнении областного бюджета было выделено дополнительно 18 909 тыс.тг.. Помимо возведения основного здания, выполнены работы по подводу инженерных сетей - водопровода, канализации, прокладки внутренних и наружных электрических систем и пр.

Открытие фельдшерско-акушерского пункта в Заречном – это важный шаг в улучшении медицинского обслуживания в селе. Медицинская бригада готова оказывать помощь и заботу каждому пациенту. В новом медицинском учреждении теперь есть всё, что нужно для оказания качественных медицинских услуг. Фельдшерско-акушерский пункт оснащен всем необходимым медицинским оборудованием. Медучреждение включает в себя кабинеты приёма пациентов, прививочный и процедурный кабинеты, кабинет акушера, кабинет химизатора и забора мокрот, кабинет детской медсестры и рассчитано на 25 посещений в смену.

Дмитрий ШВЕЦОВ

Экономика

2024 жылы ең төменгі жалақы, зейнетақы, АЕК қанша болады?

Үкімет «2024-2026 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» заң жобасында 2024 жылға арналған жаңа ең төменгі жалақыны, зейнетақыны, айлық есептік көрсеткіштерді және қазақстандықтарға төлемдер мен өсімпұлдарды есептеуге қажетті басқа да көрсеткіштерді белгіледі.

Қазір бұл заң жобасы Мәжілісте қабылданып, Сенатта қаралып жатыр. Егер Парламент заң жобасын мақұлдап, Президент Қасым-Жомарт Тоқаев қол қойса, 2024 жылдан бастап келесі көрсеткіштер белгіленеді.

Ең төменгі жалақы 85 мың теңге болады, яғни 15 мың теңгеге өседі. Бұл жұмыс берушілер жұмысшыларға ең төменгі жалақыдан төмен емес деңгейде жалақы беруге міндетті дегенді білдіреді.

Мемлекеттік базалық зейнетақы төлемінің ең төменгі мөлшері – **28 215 теңгені** құрайтын болады (өсім 3 874 теңге).

Бірлескен зейнетақының ең төменгі мөлшері – **57 853 теңге** (4777 теңгеге өсу).

Айлық есептік көрсеткіш 3692 теңге, яғни 242 теңгеге өседі.

Бұл елімізде зейнетақы, жәрдемақы, әлеуметтік төлемдер мөлшері өседі деген сөз. Сонымен қатар айыппұлдар, салықтар және басқа да төлемдер, сондай-ақ бірлескен қызмет туралы келісімдер бойынша есеп айырысулар да өседі.

Мәселен, бала туылғанда берілетін жәрдемақы мөлшері (1,2 және 3 бала үшін) – 38 АЕК. 2023 жылы 131 100 теңге болса, 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап 140 296 теңге болады. Төртінші және одан да көп балаға – 63 АЕК. 2023 жылы 217 350 теңге болса, 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап 232 596 теңге болады.

Көліктің жылдамдығын сағатына 10-20 шақырымға асырғаны үшін айыппұл 5 АЕК құрайды. 2023 жылы 17 250 теңге болса, келесі жылы 18 460 теңге болады.

Базалық әлеуметтік төлемдердің мөлшерін есептеу үшін өмір сүру минимумы 43 407 теңгені (өсім 2 840 теңге) құрайды. Өмір сүру құны мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылардың мөлшеріне де әсер етеді.

Сондай-ақ 2024 жылға арналған республикалық бюджетте Үкімет мұнай бағасын бір баррель үшін 80 доллар, ал доллар құнын 460 теңге деп белгілегенін атап өтеміз.

egemen.kz

Салтанат

Ауыл еңбеккерлері марапатталды

жалғасы, басы 1-бетте

Мерекелік шараға арнайы қатысқан аудан әкімі Бақытжан Мұқанов жиналған қауымды мерекемен құттықтады. Аудан орталығында ғана емес, болашақта бұл мереке әр ауылда өткізіліп отыратынын атап өтті. Сонымен қатар Қайнар ауылы әкімі Абишев Азаматқа 40 млн теңгенің сертификатын табыстады.

Салтанатты шара барысында аудан әкімі Бақытжан Мұқановтың қолынан Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің "Құрмет" грамотасымен ауыл шаруашылығы саласын дамытуға қосқан үлесі үшін Ақмешіт ауылының мал дәрігері Смагулова Рысты Ахмедиевна, Қарағанды облысы әкімінің "Құрмет" грамотасымен «Құланөтпес» ЖШС директоры Ибрагимов Сайын Батырбекұлы, Нұра ауданы әкімінің "Құрмет" грамотасымен «Қайнар» ЖШС директоры Нығметов Сейітжаппар Алшынбекұлы, «Досполов К.Е.» шаруа қожалығының басшысы Досполов Құсбек Ермекұлы, Кертінді ауылының «Сатанов О» шаруа қожалығының басшысы Сатанов Орал Шотбайұлы, «Нұра - Астық» кредиттік серіктестігінің басшысы Абилов Қайрат Букпинович, Балықтыкөл ауылының «Бірлік» шаруа қожалығының жұмыскері Оспанов Айткен Досмағанбетұлы, Ахмет ауылының «Кугабаев» шаруа қожалығының басшысы Кугабаев Нұржан

Саулеханұлы, Изенді ауылының «Шокембаев» шаруа қожалығының басшысы Шокембаев Бейбіт Айтжанұлы, Байтуған ауылының «Асхат» шаруа қожалығының басшысы Нуритдинов Мақсат Сұлтанұлы, Көбетей ауылының «Черниговский и К» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің директоры Канапин Айдос Мағауияұлы марапатталды.

Сонымен қатар егін даласына маңдай терін сіндіріп, төрт түлікті төске өргізген, өзге де өндірістегі еңбегі ерен танылған азаматтар арнайы номинациялармен марапатталды.

«Үздік кооператив 2023 жыл» номинациясымен – «Сүтті бұлақ» Шұбаркөл кенті шаруашылығы өндірістік кооперативінің басшысы Оспанов Мұстафа Әбеуұлы, «Ең үздік қой өсіруші» номинациясымен «Жанбөбек» ЖШС директоры Жақсыбаев Жанбөбек Қабылдаұлы, «Үздік ірі қара мал өсіруші» номинациясымен «Сарыөзен» шаруа қожалығының басшысы Абильдин Рамазан Мұқатайұлы, «Үздік жылқы өсіруші» номинациясымен Баршын ауылының «Мұқаналиев Б» шаруа қожалығының басшысы Мұқаналиев Бейбіт Боранбайұлы, «Үздік механизатор» номинациясымен «Қайнар» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің механизаторы Алтынов Нұрбол Берікұлы марапатталды.

Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің төл мерекесін Нұра ауданының азық-түлік тауар өндірушілері зор жетістіктермен қарсы алды. Диқандардың ерен еңбектерінің арқасында өңіріміз астықты аймақ екендігін тағы да бір дәлелдеді. Осыған орай еңбек озаттары да марапат тұғырынан көрінді. Нұра ауданы әкімінің орынбасары Уалихан Оспановтың қолынан Нұра ауданы әкімінің "Құрмет" грамотасын Соналы ауылының «Абдыкалыков» шаруа қожалығының басшысы Абдыкалыков Ерболат Күзембайұлы, Тікенекті ауылының «Набиуллин» шаруа қожалығының басшысы Набиуллин Темирхан Валиуллаевич, астық қоймасының меңгерушісі Кульжанов Қуандық Жакишевич, «Шахтерское» ЖШС картоп бригадасының бригадирі Кордюков Юрий Владимирович, Ақмешіт ауылының «Шыныбеков» шаруа қожалығының басшысы Шыныбеков Суният Жанабаевич, Байтуған ауылының «Штоберт» шаруа қожалығының басшысы Штоберт Владимир Бернатович, Ахмет ауылының «Омаров» фермерлік шаруашылығының басшысы Омаров Сержан Акмышевич, Заречное ауылының «Сары Арқа» ФҚ басшысы Полеводин Леонид Николаевич, Баршын ауылының «Айнарбаев» шаруа қожалығының басшысы Айнарбаев Игілік, «Отқанжар» ЖШС аға шопаны Шопабаев Жахия Олжабайұлы, Құланөтпес ауылынан «Абдыкеров» шаруа қожалығының механизаторы Абдыкеров Ақылбек Әбілмансұрұлы, К.Мыңбаев ауылының «Дымнич» ФШ басшысы Дымнич Анатолий Петрович, Тікенекті ауылынан «Шерхан» шаруа қожалығының жұмыскері Серіков Айбек Шектібайұлы, «Шахтерское» ЖШС еңбеккері Литвиненко Иван Васильевич, Нұра ауданының ветеринариялық станциясының ветеринар дәрігері Шведцов Павел Григорьевич марапатталды.

Қарағанды облысының Ауылшаруашылық, қайта өңдеу ұйымдары мен мемлекеттік мекемелерінің жергілікті кәсіподағының төрағасы Жүзбаев Дархан Ізбасарұлы Қарағанды облысының Ауылшаруашылық, қайта өңдеу ұйымдары мен мемлекеттік мекемелерінің жергілікті кәсіподағының «Елеулі еңбегі үшін» медалімен Намысов Думан Өмірғожаұлы мен Алибеков Ербол Нагидуллаұлын марапаттады.

Ағымдағы жылы алғаш рет ауылдық жерде мерекеленген бұл мейрам болашақта дәстүрлі түрде ауылдан-ауылға беріліп, ауданға қарасты елді мекендерде мерекеленетінін аудан әкімі құттықтауында атап өткен болатын. Осыған орай сахнаға "Қайнар" ЖШС директоры Сейітжаппар Алшынбекұлы мен Қайнар ауылының әкімі Абишев Азамат және «Отканжар» ЖШС директоры Отарбаев Аслан мен Изенді ауылының әкімі Агзамов Айдос шақырылды. Бүгінгі шараны ұйымдастырған Қайнар ауылы келесі жылы бұл шара Изенді ауылында өткізілсін деген ниетпен жылжымалы белгіні салтанатты түрде Изенді ауылына табыстады.

Мерекелік шара концерттік бағдарламаға ұласып, жиналған қауым салтанаттық шарадан соң ауыл еңбеккерлеріне арналып жайылған дастарқан басында бас қосты.

Олжас Бексұлтанов

Құрметті оқырман!

"Нұра таңы" және "Nura" газеттерінің бірігуіне байланысты біздің газетіміз "Нұра таңы" деген атпен шығарылатынын хабарлаймыз.

2024 жылға жазылуды қазіргі уақытта ауданның пошта бөлімшелерінде "Нұра таңы" газетіне рәсімдеуге болады.

2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап аудандық газет жазылуды уақытылы ресімдеген барлық оқырмандарға жеткізілетін болады.

Уважаемые читатели!

В связи с объединением газет "Нұра таңы" и "Nura" сообщаем, что наша газета будет издаваться под названием "Нұра таңы".

Подписку на 2024 год в настоящее время можно оформить в почтовых отделениях района на газету "Нұра таңы".

С 1 января 2024 года районная газета будет доставляться всем своевременно оформившим подписку читателям.

Реформы в действии

Государственная служба

Режим работы государственных служащих

Осуществление контроля за соблюдением государственными органами законности привлечения государственных служащих к сверхурочным работам является одним из основных направлений деятельности Департамента Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы по Карагандинской области.

Продолжительность рабочего времени государственных служащих определяется в соответствии с трудовым законодательством Республики Казахстан с учетом особенностей, предусмотренных Законом о государственной службе Республики Казахстан.

Для государственных служащих устанавливается пятидневная рабочая неделя с двумя выходными днями. Для выполнения неотложных, заранее непредвиденных работ государственные служащие могут привлекаться к сверхурочной работе, к работе в выходные и праздничные дни в соответствии с Трудовым законодательством Республики Казахстан.

Согласно Трудовому Кодексу Республики Казахстан, сверхурочная работа – работа, выполняемая работником по инициативе работодателя за пределами установленной продолжительности рабочего времени. То есть, иначе говоря, сверхурочными работами считаются работы до начала или после окончания ежедневной работы. Необходимо отметить, что, в соответствии с требованиями Трудового Кодекса РК, продолжительность ежедневной работы не может превышать 8 часов при пятидневной рабочей неделе, в неделю 40 часов.

Сверхурочные работы не должны превышать для каждого работника в течение суток 2 часов.

Общая продолжительность сверхурочных работ не должна превышать 12 часов в месяц при пятидневной рабочей неделе и 120 часов в год – при установлении суммированного учета рабочего времени.

При этом, привлечение к сверхурочным работам, а также выход на работу в выходные и праздничные дни допускаются только с письменного согласия работника и оформляются соответствующим актом.

Согласно действующему законодательству, в случаях привлечения к сверхурочным работам либо за работу в выходные и праздничные дни работнику по его желанию предоставляется другой день отдыха или производится оплата.

Следует отметить, что Приказом председателя Агентства РК по делам государственной службы от 29 мая утверждены Правила проведения мониторинга по соблюдению режима рабочего времени государственными органами, то есть за Агентством по делам государственной службы закреплена функция контроля за соблюдением графика рабочего времени государственных служащих.

Кроме этого, Департаментом Агентства по делам государственной службы по Карагандинской области на постоянной основе проводятся мониторинг, выгрузка системы контроля и управления доступом (СКУД) без посещения государственных органов.

СКУД – это так называемые технические средства, направленные на фиксацию времени входа и выхода сотрудников из здания. С помощью специальных ID -карт программа индивидуально считывает время прихода и ухода, точнее график работы служащих.

На сегодняшний день в Карагандинской области СКУД установлен в 187, или 40% (МИО-126, ТГО-61) государственных органов.

Из них интеграция с информационной системой с «E-kyzmet» имеется в 86 (46%) госорганах (МИО – 71, ТГО – 5, маслихаты – 10).

При этом, Департаментом постоянно проводится мониторинг соблюдения рабочего времени с посещением государственных органов.

Так, руководителем Департамента Агентства по делам государственной службы по Карагандинской области Жолдангар Е.К. утвержден план проведения мониторинга по соблюдению режима рабочего времени с посещением государственных органов на второе полугодие 2023 года, где определены 19 государственных органов (ТПЦГО-14, МИО-5).

Мониторинг с посещением проводится с участием представителей СМИ, по итогам которого показан сюжет на областном телеканале, а также опубликована статья по данному вопросу на печатных изданиях городов и районов.

Всего проведено 39 мониторингов (ТПЦГО-29, МИО-10), в ходе которых установлено 7 фактов сверхурочной работы (составлено 2 акта). Общее количество времени переработки составляет 285 минут.

На сегодняшний день права 7 государственных служащих восстановлены путем предоставления им отгула (на основании письма ДАДГС).

Необходимо отметить, что данные меры направлены в первую очередь на защиту прав государственных служащих.

В связи с этим, в случае если государственные служащие столкнулись с переработкой на работе, необходимо обращаться в Департамент Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы по Карагандинской области по адресу: г.Караганда, пр. Н.Назарбаева, 39 А, 2 этаж.

А.Наурызбаев
заместитель руководителя Департамента Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы по Карагандинской области

Религия и общество

Диалог религий, культур, цивилизаций – единственно возможный путь для человечества

Будем надеяться, что настоящее время можно определить как постпандемический период. Очевидно, что влияние пандемии коронавируса было всеобъемлющим и изменило жизнь людей и, в целом, мира. Время пандемии Covid-19 принесло много трудностей в жизнь верующих, так как храмы, мечети и молитвенные дома оказались закрытыми. Люди не могли собраться для общей проповеди, молитв. Это была действительно тяжелая ситуация для верующих, которая вызывала много вопросов и даже возражений. С начала пандемии религиозные организации в Казахстане поддержали государство и активно участвовали в разъяснительной работе среди населения о необходимости таких ограничений. Казахстанское государство инициировало республиканскую акцию «Біз біргеміз» Это была благотворительная акция по доставке продуктовых наборов малообеспеченным семьям, оказавшимся особенно уязвимыми в ситуации пандемии. Кроме того, религиозные общины проводили собственные благотворительные акции, также направленные на помощь нуждающимся семьям, детям-сиротам, домам престарелых.

Однако людям не хватало не только материальных благ, но и духовной поддержки. В попытке понять ситуацию с пандемией коронавируса люди обращались к религии. Соответственно, в этот период возрос интерес к религиозным знаниям и практикам, религиозному просвещению, что способствовало переводу деятельности религиозных общин в онлайн формат, что в свою очередь стимулировало процесс медиатизации религии в Казахстане. Стоит признать, что онлайн-формат в религиозной сфере выявил определенные ограничения, связанные со спецификой религиозного образования и практик, транслирующих не только знания, но и нравственные ценности. Кроме того, люди по-прежнему нуждаются в теплоте, личном общении и межличностном взаимодействии, что не может быть компенсировано дистанционными формами общения.

По причине пандемии коронавируса VII Съезд лидеров мировых и традиционных религий, традиция проведения которого восходит к 2003 году, был перенесен на сентябрь 2022 года. Съезд является важной диалоговой площадкой, собирающей представителей разных религий для обсуждения актуальных вызовов, с которыми сталкивается человечество. VII Съезд будет проходить в непростой для мира период роста конфликтогенности, напряженности, противостояния. Поэтому в этой ситуации особенно важно продвигать дискурс мирного сосуществования и конструктивного диалога вместо языка враждебности и непонимания.

Казахстан как страна с полиэтническим и поликонфессиональным обществом с самого начала своего обретения Независимости стремится сохранить и обеспечить межэтническое и межконфессиональное мирное сосуществование и диалог как основу стабильного развития. Именно поэтому казахстанские власти организуют различные мероприятия на местном и международном уровне, посвященные стимулированию диалога между странами, народами, простыми людьми разных религиозных взглядов, культурной принадлежности. Как только стабилизировалась и улучшилась ситуация с пандемией коронавирус, началась подготовка к проведению VII Съезда лидеров мировых и традиционных религий. Путь взаимного диалога является не простым, но это единственно возможный путь для всех. Диалог, который продвигает Съезд, основан на уважении и признании ценности каждой религиозной традиции, что делает возможным создание диалогового пространства, где главными принципами являются открытость и взаимопонимание.

Религия заключает в себе огромный духовно-нравственный потенциал, которого не хватает современному обществу массового потребления. Господство экономической сферы с её ориентацией на прагматический интерес и достижение максимальной прибыли вне каких-либо нравственно-этических критериев, породив духовное опустошение в душах людей, в итоге приводит кризису во всех сферах общества. Сегодня растёт понимание того, что общество должно быть не только благополучным в материальном плане, но и нравственно здоровым. Выход из духовного кризиса, в котором мы оказались, невозможен без обращения к исконным духовным основаниям жизни человека и общества, а, следовательно, без обращения к религии, которая включает в себя безусловные нравственные нормы человеческой жизнедеятельности.

Мировые и традиционные религии понимают свою ответственность перед каждым человеком и всем человечеством, что отражается в их социальных концепциях, где выражается готовность к продуктивному диалогу и взаимодействию со светским обществом и государством и обозначены конкретные сферы сотрудничества – это забота о духовно- нравственном состоянии общества, сфера образования, воспитания, науки, помощь в области здравоохранения, дела милосердия, социальная сфера. Основную задачу религии видят в одухотворении земного порядка, земных ценностей. Конечно, прежде всего, религия является сферой взаимосвязи человека и Бога. Однако свою миссию по спасению человеческой души религии осуществляют в конкретном человеческом обществе, и поэтому социальное служение выступает составной частью данного процесса. Всё это убеждает в том, что религия обладает большим позитивным потенциалом, который должен быть реализован современным обществом.

Таким образом, реалии сегодняшнего дня диктуют необходимость диалога в разных направлениях: диалог религий, диалог науки и религии, диалог в сфере государственно-конфессиональных отношений. На недавнем круглом столе, организованном посольством Казахстана в Нидерландах, профессор Эрин Вилсон (Erin Wilson) поставила вопрос о необходимости «экстрамежрелигиозного диалога», справедливо отметив большой потенциал диалога между религиями в социальной сфере: забота о здоровье людей, решение проблем бедности и социальной несправедливости.

Диалог – это не просто обмен мнениями и позициями, это творческий процесс, в ходе которого происходит взаимодействие и взаимообогащение участвующих сторон. В ходе диалога каждая сторона получает возможность расширить горизонты своего видения, посмотреть на себя со стороны и измениться к лучшему. Путь диалога даёт шанс человечеству построить справедливое, мирное, гармоничное общество, в котором каждый, сохраняя свою национальную, цивилизационную идентичность, в то же время осознавал бы свою принадлежность к единой семье человечества.

При этом необходимо отдавать себе отчет, что диалог религий, для того чтобы оставаться жизнеспособным и вносить свой вклад в строительство общего дома, не может ограничиваться одноразовыми акциями, но предполагает постоянную, непрекращающуюся работу, кропотливый ежедневный труд. Для этого труда по поддержанию и развитию традиций диалога и был создан Центр Н. Назарбаева по развитию межконфессионального и межцивилизационного диалога, который эффективно работает над продвижением диалога религий, культур, цивилизаций.

Цель предстоящего Съезда – привлечь внимание политиков, государственных органов, гражданского общества, простых людей к духовно-гуманистическим ценностям в религиях, чтобы найти пути для миротворческого процесса и дальнейшего успешного развития человечества. Все разделы программы Съезда очень важны, такие как духовные ценности религии, как мы уже упоминали ранее, вопросы образования как мощного инструмента формирования личности на пути толерантности и диалога, вклад религиозных лидеров в противодействие религиозно мотивированному экстремизму, вклад женщин в устойчивое развитие общества.

В завершение хотелось бы рассказать еще об одной инициативе Президента Республики Казахстан К. Токаева. Это работа Государственной комиссии по полной реабилитации жертв политических репрессий советского времени, в том числе верующих, религиозных служителей всех религий, чья жизнь и деятельность были связаны с Казахстаном. Известно, что многие религиозные деятели были обвинены, осуждены и отбывали наказание в Казахстане. Несмотря на репрессии в отношении духовенства, активных верующих людей, они следовали своей вере и совершали богослужения нелегально. Восстановление памяти о репрессированном духовенстве, о репрессированных верующих людях различных религий также будет способствовать развитию межрелигиозного диалога на основе общей травматической памяти.

KAZISLAM.KZ

Заң және қоғам

Дауды бітіммен шешу – заман талабы

Қазақ халқы үшін бітімгершілік - билік айтудың ең озық өнегесі. Ұлы қазақ билігінің белгілі дара тұлғалары - Төле би, Қазыбек би, Әйтеке би бастаған дана билердің ел арасындағы кез келген дауды бітімгершілік жолымен шешіп, халқымыздың бірлігін, тұтастығын сақтауға үлкен назар аударғаны баршамызға белгілі.

Қазақтың тарихында билер соты өзінің шынайылығымен халыққа ең жақын құқықтық орган болды. Еліміздің ғасырдан ғасырға ұласып келе жатқан мемлекеттік билігінде билер сотының алар орны ерекше. Шынайы халықтық үлгіде құрылып, ежелден елдік әдет-ғұрыпқа негізделген дәстүрлі құқық нормаларын берік ұстанған бұл сот жүйесі ұлттық санамыздағы ұзақ жылғы даму эволюциясында тек әділдік пен ақиқаттың айқын көрінісі ретінде мызғымай келді. Сондықтан болар ұлтымыздың санасына қазақ билері дегенде тек әділдік пен ақиқат ұғымдары қоса келеді. Қазақ билерінің сіңірген өлшеусіз еңбектері әлі күнге дейін өзінің өміршеңдігін көрсетіп, қазіргі уақытта жер-жерлерде Билер кеңесі құрылуда.

Бұл кеңесте отбасылық жанжалдар мен тұрғындардың арасындағы кикілжіңдерді шешу мәселелері қаралады. Сондай-ақ кеңес мүшелері мектеп оқушыларымен, Отан алдындағы борышын өтеуге аттанатын жастармен кездесулер өткізіп, тәлім-тәрбие беруде. Билер кеңесінің мүшелері Қазақстан Республикасының «Медиация туралы» заңының негізінде жергілікті әкімшілікке кәсіби емес медиатор ретінде есепке тіркеліп, өз қызметтерін атқаруда.

Билер көмегі отбасы мүшелерінің, ерлі-зайыптылардың, көршілердің арасында туындаған дауларды реттеуге таптырмас құрал екенін көзім жетті. Өйткені ақсақалдар жергілікті халықты жақсы таниды, өздерінің өмір тәжірибелеріне сүйене оларға ақыл-кеңес бере отырып тараптарды татуластыра алады. Жасы үлкенді сыйлаған халықпыз, сондықтан тараптар заң тілімен сөйлеген жас судьяның айтқанына қарағанда, өмірде көргені көп ақсақалдың уәжіне тез иланады. Мысалы он бес жыл көрші тұрған екі құрбы өзара туындаған кикілжіңге бола бірін-бірі ғаламтор арқылы балағаттаған. Мұнымен қоймай бұған отбасы мүшелерін араластырған. Соның салдарынан айрандай ұйып отырған екі әулеттің адамдары бір-бірімен қарым-қатынастарын үзіп, адвокат жалдап, Қылмыстық кодекстің 131-бабы бойынша қылмыстық жауапкершілікке тарту жөнінде жергілікті полиция бөліміне арыздаған болатын. Полиция бөлімінде арызды тексергеннен кейін, екі жақ татуласпағандықтан, жеке айып ретінде қылмыстық іс аудандық соттың қарауына жолданған болатын.

Қылмыстық іспен таныса келе аудандық сот екі көршіге де айыптау үкімін шығаруға тиісті еді, себебі екі айыптаушының да қолдарында ғаламтордағы әлеуметтік желі арқылы бірін-бірі балағаттаған сөздері тайға таңба басқандай көрініп тұр. Басында аудандық соттың судьясы екі жаққа Қылмыстық кодекстің салдарын түсіндіру арқылы, оларды татуластыруға тырысты. Тараптар бұған илана қоймаған соң, іске Билер кеңесінің мүшелерін - ақсақалдарды қатыстырдық. Ақсақалдар екі жақты тыңдай келе, оларды бір мәмілеге келтіріп, ақылдарын айтып татуластырды.

Бұл дегеніміз осыншама отбасы қылмыстық құқық орбитасынан құтқарылды, жауапкершіліктен босатылды, қоғамымыздың берік болуына септігін тигізді. Сонымен қатар, билер отбасылық қарым-қатынасқа қатысты азаматтық істерге және әкімшілік істерге қатысып, тараптардың татуласуларына, олардың болашақта ұрыс-керіске бармауына., отбасы құндылығының сақталуына зор ықпал етті. Тату отбасынан келешекте мемлекетіміздің өркендеуіне елеулі үлес қоса алатын, қайырымды, жігерлі, үлгілі болашақ күтуге болады.

Шешіммен келіспеген жақ аудандық сотқс шағым түсіре алады. Бұл шешім орындалуғс міндетті, орындалмаған жағдайда аудандық ссг атқару парағын шығарып, сот орындаушысынс жолдайды.

Еліміздің жер-жерлерінде осындай Билер кеңесінің құрылып, жұмыс істеп жатқаны бұқаралық ақпарат көздерінен белгілі. Билер кеңесі насихаттау және материалдық жағынан жергілікті атқарушы биліктің қолдауын қажет етеді. Қазіргі уақытта бұл институт тек соттардың қолдауымен халыққа кең таралып келеді.

Қазіргі уақытта азаматтар сот жағаламай, ара-ағайын салып дау-дамайларын Билер кеңесінің көмегімен шешіп, өзара татуласып жатса ұлтымыздың амандығына, мемлекетіміздің беріктігіне өз үлестерін қосар еді.

А.С. Хасенова
Нұра аудандық сотының судьясы

Бала және отбасы

Патронаттық тәрбие

Бала асырап алу, қамқоршылық және патронат - ерекше жауапкершілік пен байыпты көзқарасты қажет ететін қатынастардың түрлері. Баланы патронаттық тәрбиелеу туралы шешім қабылдаған кезде моральдық және материалдық жағынан ғана емес, заңды түрде де дайын болу керек.

Патронат-ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын орган мен баланы тәрбиелеуге алуға тілек білдірген адам жасасатын шарт бойынша азаматтардың отбасына тәрбиелеуге берілетін тәрбие нысаны. Патронаттың басты артықшылығы-бала отбасылық ортаға түсіп, толыққанды күтім, қамқорлық пен назар алады, отбасында өмір сүру тәжірибесін, тәуелсіз өмір сүру дағдыларын игереді. Бұл форма ата-анасының қамқорлығынсыз қалған көптеген балалардың тағдырын нақты жоспарлауға мүмкіндік береді. Бұл форманың негізгі мақсаты-баланы әлеуметтендіру, отбасында өмір сүру тәжірибесін алу.

Патронатты ресімдеу өте оңай, қорғаншылық органы мен тілек білдірген азамат арасында шарт жасалады.

Шарт мыналарды көздейді:

баланы (балаларды)ұстау, тәрбиелеу және оқыту шарттары;
Патронат тәрбиешілердің құқықтары мен міндеттері;
органның патронат тәрбиешілерге қатысты міндеттері;
шартты тоқтатудың негіздері мен салдары.

Баланы отбасына орналастыру рәсімі

Патронат кәмелетке толмаған жетім балаларға және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға (бұдан әрі – бала (балалар)), оның ішінде білім беру ұйымдарындағы, медициналық немесе басқа да ұйымдардағы балаларға белгіленеді.

Қылмыстық құқық бұзушылық жасады деп күдік келтірілген баланы қоспағанда, қорғаншылықтағы (қамқоршылықтағы) бала (балалар) патронаттық тәрбиелеуге беріледі.

Бір отбасының балаларымен байланысты жағдайларды қоспағанда, патронат тәрбиешіге тәрбиелеуге берілетін балалардың жалпы саны үш баладан аспайды.

Балаларды патронаттық тәрбиелеуге беруді ұйымдастыру

Патронат тәрбиешілер тек екі жыныстағы кәмелетке толған адамдар ғана бола алады, қоспағанда:

1) көрсетілетін қызметті алушының кәмелет жасқа толмауы;
2) соттың көрсетілетін қызметті алушыны әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп тануы;
3) соттың көрсетілетін қызметті алушыны ата-ана құқықтарынан айыруы немесе соттың ата-ана құқықтарын шектеуі;
4) өзіне Қазақстан Республикасының заңымен жүктелген міндеттерді тиісінше орындамағаны үшін қорғаншы немесе қамқоршы міндеттерін орындаудан шеттетілуі;
5) бұрынғы бала асырап алушылардың кінәсі бойынша бала асырап алудың күшін жою туралы сот шешімі;
6) көрсетілетін қызметті алушының қорғаншы немесе қамқоршы міндеттерін жүзеге асыруға кедергі келтіретін ауруының болуы;
7) көрсетілетін қызметті алушының тұрақты тұратын жерінің болмауы;
8) қорғаншылықты (қамқоршылықты) белгілеу кезінде қасақана қылмыс жасағаны үшін жойылмаған немесе алынбаған соттылығының болуы, сондай-ақ осы тармақтың 13) тармақшасында аталған адамдар;
9) көрсетілетін қызметті алушының азаматтығының болмауы;
10) анасының қайтыс болуына немесе оның ата-ана құқығынан айырылуына байланысты баланың кемінде үш жыл іс жүзінде тәрбиелену жағдайларын қоспағанда, тіркелген некеде (ерлі-зайыптылықта) тұрмайтын ер жынысты адамның өтініші;
11)қорғаншылықты немесе қамқоршылықты белгілеу кезінде көрсетілетін қызметті алушының қамқорлыққа алынушының Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төмен күнкөріс деңгейімен қамтамасыз ететін табысының болмауы;
12) көрсетілетін қызметті алушының наркологиялық немесе психоневрологиялық диспансерлерде есепте тұруы;
13) адам өлтіру, денсаулыққа қасақана зиян келтіру, халық денсаулығына және имандылыққа, жыныстық тиіспеушілікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтары, экстремистік немесе террористік қылмыстары, адам саудасы үшін сотталғандығы бар немесе болған, қылмыстық қудалауға ұшырап отырған немесе ұшыраған адамдар (Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексінің 35-бабы бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшалары негізінде өздеріне қатысты қылмыстық қудалау тоқтатылған адамдарды қоспағанда);
14)Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын, "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 91-бабының 4-тармағында белгіленген тәртіппен психологиялық даярлықтан өтпеген көрсетілетін қызметті алушылар (баланың жақын туыстарын қоспағанда);

Баланы (балаларды) патронаттық тәрбиелеуге алуға тілек білдірген адам мынадай құжаттарды ұсынады:

1) көрсетілетін қызмет алушының ЭЦҚ-сы қойылған немесе көрсетілетін қызметті алушының ұялы байланыс операторы берген абоненттік нөмірі порталдың есептік жазбасына тіркелген және қосылған кезде бір реттік пароль арқылы куәландырылған электрондық құжат нысанындағы баланы (балаларды) патронаттық тәрбиелеуге беру және ақшалай қаражат төлеуді тағайындау туралы өтініш;
2) егер көрсетілетін қызметті алушы некеде тұрса оның жұбайының (зайыбының) келісімінің электрондық көшірмесі;
3) "АХАЖ тіркеу пункті" ақпараттық жүйесінде (бұдан әрі – АХАЖ АЖ) не Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде мәліметтер болмаған кезде неке қию туралы куәліктің электрондық көшірмесі;
4) көрсетілетін қызметті алушының және (немесе) жұбайының (зайыбының) тұрғын үйді пайдалану құқығын растайтын құжаттардың электрондық көшірмесі (тұрғын үйге меншік құқығы болмаған жағдайда);
5) "Адамның бала асырап алуы, оны қорғаншылыққа немесе қамқоршылыққа, патронатқа қабылдап алуы мүмкін болмайтын аурулардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 тамыздағы № 692 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12127 болып тіркелген) бекітілген тізбеге сәйкес көрсетілетін қызметті алушының және егер ол некеде тұрса оның жұбайының (зайыбының) ауруының жоқтығын растайтын денсаулық жағдайы туралы анықтаманың, сондай-ақ "Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік қызметтер көрсетудің кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 мамырдағы № ҚР ДСМ-49/2020 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20665 болып тіркелген) бекітілген нысанға сәйкес наркологиялық және психиатриялық диспансерлерде тіркеуде тұрғандығы туралы мәліметтің жоқтығы туралы анықтаманың электрондық көшірмесі;
6) білімі туралы мәліметінің электрондық көшірмесі;
7) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды отбасына тәрбиелеуге қабылдауға тілек білдірген адамдардың дайындықтан өткені туралы сертификаттың электрондық көшірмесі (баланың жақын туыстарын қоспағанда);
8) екінші деңгейдегі банкте немесе банк операцияларының жеке түрлерін жүзеге асыруға Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы бар ұйымда дербес шоттың ашылуы туралы шарттың электрондық көшірмесі;
9) туыстарының, өгей әкесінің (өгей шешесінің) балаға (балаларға) туыстық фактісін растайтын құжаттардың электрондық көшірмелері.

Жеке басын растайтын құжаттар, некеге тұру туралы куәлік туралы мәліметтерді ("АХАЖ тіркеу пункті" ақпараттық жүйесінде мәліметтер болмаған жағдайда), көрсетілетін қызметті алушының және егер некеде тұрса, "Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік қызметтер көрсетудің кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 мамырдағы № ҚР ДСМ-49/2020 бұйрығымен (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20665 болып тіркелген) бекітілген нысан бойынша наркологиялық және психиатриялық диспансерлерде есепте тұрғаны туралы мәліметтердің жоқтығы туралы анықтаманы, көрсетілетін қызметті алушының және егер некеде тұрған болса, жұбайының (зайыбының) тұрғын үйге меншік құқығының бар екендігін растайтын құжаттары, білімі туралы мәліметтерді, баланың (балалардың) білім беру ұйымында оқуы туралы анықтаманы (мектеп жасындағы балалар үшін), екінші деңгейдегі банкте немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыруға Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы бар ұйымда ағымдағы шот ашу туралы шарт жасасқанын растайтын мәліметтерді көрсетілетін қызмет беруші "электрондық үкімет" шлюзі арқылы тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерден алады.

Көрсетілетін қызметті алушы мен жұбайының (зайыбының) соттылығының болуы не болмауы туралы мәліметтерді (егер некеде тұрса) көрсетілетін қызметті беруші Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу Комитетінің ақпараттық жүйесінен алады.

Қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын органдар кодекстің 122-бабы 1-тармағының талаптарына сәйкес жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды туыстарына, өгей әкелеріне (өгей аналарына) патронаттық тәрбиеге береді.

Өтінішті қабылдау және мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін беру "электрондық үкімет" веб-порталы арқылы жүзеге асырылады. www.egov.kz арқылы жүзеге асырылады.

Патронат тәрбиешілерге ай сайын мынадай мөлшерде жүргізіледі: мектеп жасына дейінгі бір бала үшін – 9 АЕК, мектеп жасындағы бір бала үшін – 10 АЕК.

Патронаттық тәрбиеші болғысы келетін азаматтар білім бөліміне 8(72144)79037 телефоны бойынша хабарласа алады.

Г. С. Ахметова
Білім бөлімінің бас маманы

Тағзым

Искакова Құлбаршын Әубәкірқызы

2023 жылы 7 қараша күні 70 жасында әріптесіміз, терапевт **Искакова Құлбаршын Әубәкірқызы** өмірден өтті.

Құлбаршын Әубәкірқызы 1953 жылы 17 мамырда Байтуған ауылында дүниеге келген. 1979 жылы "педиатрия" мамандығы бойынша ҚММИ бітіргеннен кейін еңбек жолын Нұра ауданының Урожайный ауылдық дәрігерлік амбулаториясында бас дәрігер болып бастады. Құлбаршын Әубәкірқызы 2017 жылға дейін еңбегінің көп бөлігін орталық аудандық ауруханасында дәрігер-терапевт болып қызмет атқарды.

Құлбаршын Әубәкірқызы дәрігерлік қызметін 37 жыл атқарды. К.А. Искакова білікті, сауатты маман, 1 санатты дәрігер-терапевт болды. "Денсаулық сақтау ісіне қосқан үлесі үшін" төсбелгісімен марапатталған. "Нұра ауданының аудандық ауруханасы" КМК қызметкерлері жадында Искакова Құлбаршын Әубәкірқызы мейірімді, жанашыр және жарқын адам ретінде қалады. Аудандық аурухана ұжымы туыстары мен жақындарына көңіл айтады.

"Нұра ауданының АА" КМК ұжымы

Тағзым

Жақсының жүзі жарқын

Адал, аққөңіл жолдасымның және туысымның бірі еді қайран Нұрмұханбет.

Нұрмұханбет Жолдыбайұлы жылдың қараша айының 21 жұлдызында Нұра ауданынының Черниговка, қазіргі Көбетей ауылында Скандаров Жолдыбай (1924-1971) ағамыз бен Жамиқызы Дәркен (1932-1997) анамыздың шаңырағында дүниеге келген екен. Әкесі Жолдыбай ағамыз соғысқа қатысқан, Нұра ауданының Нұра кеңшарында бас бухгалтер, ақырғы жылдары селолық кооперацияның төрағасы болды. 47 жасында көлік апатынан дүниеден өтті. Даркен апамыздан бала кезімізден тәлім- тәрбие алып, дастарқанында отырып қолынан талай дәм тартқанмын. Апайдың үйінде болған кездерімде ол кісінің күйгелектеп күйінген, әйел болып артық сөйлегенін көріп естімедім. Бәрін ақылға жеңдіріп, сабырмен салмақтайтын. Осы кісілердің (үлкен ұлдары тірі болса, биыл 21 қарашада 70-ке келеді екен) дүниеден өткеніне 15 жыл болыпты. Нұрмұханмет 21 қараша 1953 жылы Көбетей ауылында дүниеге келіп, 9 мамыр 2009 жылы 56 жасында қайтыс болды. Туған ауылындағы сол кезде Калинин атындағы, қазіргі Асубаев атындағы жалпы білім беретін мектепті 1971 жылы бітіріп, 1972-74 жылдары бітіріп, Кеңес Армиясы қатарына алынып, Мәскеу қаласында әскери борышын атқарып, 1979 жылы Жанагүлмен сөз жарастырып, шаңырақ көтерді. Қазіргі уақытта әкелерінің жоқтығын білдірмей, Жанболат, Әсемгүл, Динара есімді балалары бар. Міне, бүгін 26 қарашада осы балалары әкелерінің 70 жасқа толуы мен дүниеден өткеніне 15 жыл толуымен ас беpейін деп жатыр. Қарағанды қаласында ішкі істер саласында қызмет атқарды.

Ақ жарқын, жайдарлы мінезімен дос- жарандарының арасында сыйлы болған әкелерінің жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын деп, рухтарына дұға тілеп, тағзым етемін.

Ажалдан құтылмайды ешкім деген,
Өтіпті-ау атқан оқтай он бес жыл деген.
Өзіңнің жарқын бейнең есімізде,
Уақыт қанша өтсе де өштірмеген.

Азамат ең белгілі елге есімің,
Мамықтан болсын мәңгі жер бесігің.
Соңында ұрпақтарың ұмытпайды,
Дұға қып, қолын жайып, енді осы күн.

Еске алушылар: Ахметжановтар әулеті.

Тағзым

Жүректі сағыныш сазы тебірентеді

Осыдан 30 жыл бұрын желтоқсан айындағы жегідей жеген күйік оты естен кетер емес... Осы күні асыл жан, ардақты ана, мейірімді әже Шақабаева Әсимәдан айырылып, сұм ажалға шара болмай, дәрменсіз жасымызды тыя алмай аһ ұрған едік.

Ел ортасында уақыт пірім қандай болмасын жараны жазады екен... Бүгінде Айдос, Жандос, Абай, Жазира, тағы басқа немерелері мен жиендерінің өздері есейіп, балапандары қанаттанып, ержетіп, бір-бір отау құрып, қызмет жасап жатыр.

30 жыл деген уақыт екен, тірі тіршілігімен болады. Бірақ сол бір күндер елесі аластаған сайын ана, әке келбеті кесектене түседі, жүректі сағыныш сазы тебірентеді.

Анамыз Әсимә жайдары, жазира жан еді. Бүкіл өмірін әкеміз Өтегенұлы Айтжанмен қол ұстасып, иін тірестіріп, қайнаған қол еңбегінің ортасында өткізді. Ыстыққа да, суыққа да төзімді, маңдай терді төгіп, отбасы қамын ойлады. Екеуінен он бала туып өрбіді. Ал бұл айтуға ғана жеңіл. Асырап-сақтау, оқытыптәрбиелеу оңай болып па?! Әрине, түсінген адам тереңдікке бойлайды, мұның астары қандай қамқорлық аясын қамтитынын байқайды.

Өкінішке орай, анамыз дүние салған соң, әкеміз де көп ұзамады. Алланың жазуы ма, араға небәрі 3 жыл салып, сол желтоқсанның желкенді күндерінің бірінде бақилыққа аттанды. Арасында 1-ақ күн айырмашылық болды. Зымыраған уақыт... Әкеміз Айтжанға 27 жыл. Асыл әке, мәңгі есте жарқын жүзі, дидары! Екеуін де өзіміз боп, ел болып аялап шығарып салған едік. Иншаллаһ, орнында бар оңалады дейді ғой. Уақыт өткен сайын асыл жандарды жиі-жиі еске алып, дұға оқытуға тырысамыз.

Желтоқсан келе сағыныш сазы мазалайды. Бүгінде анамыз Әсимәні, әкеміз Айтжанды сағынышпен еске алып, құран бағыштаймыз. Аруақтардың жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын. Алла қабірлерін нұрға бөлеп, иман байлығын берсін.

Біз сіздерді ешқашан ұмыпаймыз, жарқын бейнелеріңіз әрқашан да көз алдымызда жүреді, Алланың асыл қазынасы, аяулы ана, тау тұлғалы азамат, төредей болған ардақты әке.

Сағыныш сазын жеткізіп, балаларының, немерелерінің және жиендерінің атынан еске алуды ұйымдастырған Атымтай мен Қоңыр, КЕРТІНДІ АУЫЛЫ.

Көңіл айту

Нұра ауданының білім беру бөлімі, Нұра ауданының кәсіподақ ұйымы және М.Жұмабаев атындағы жалпы білім беретін мектебінің ұжымы осы мектепте биология пәнінің мұғалімі болып қызмет атқарған және қазірі танда зейнеткер - ұстаз

Айтжанов Мейірхан Айтжанұлының

қайтыс болуына байланысты отбасы және туған - туыстарының қайғысына ортақтасып көңіл айтады.

Тағылым

Кеңестік дәуірде тиым салынған қазақ кітаптары

Тарих ғылымының қатаң ұстанатын-қағидаттарының бірі — тарихи оқиғалар мен құбылыстарды кезең — кезеңге бөліп, сол заманның сипатты белгілерін дөп басып көрсету. Сол сияқты тарихта терең із қалдырған айтулы оқиғалардың бірі 1937 жылдың бізғарлы ескен сұрапыл зұлыматының зардабы мен салдары болып есептелінеді. Сол уақыттың қаншалықты қиындыққа толы болғандығын бірі білсе, бірі біле бермейді.

Әрине, тағлымы мен танымы зор сол кезеңнің қазіргі ұрпаққа берер өнегесі мол екендігіне ешкім дау айтпайтын шығар. Осы тарихи-танымдық мақаланы жазудан негізгі мақсат-жас ұрпақты тарихи тұрғыдан тәрбиелеу, өткен ғасырдың 37 жылдарынан бастап саяси қуғын-сүргінге ұшырап, Кеңес Одағының зұлымдығына қарсылық көрсеткен бетке ұстар азаматтардың еңбектерін таразылау және олардың қазақ тарихының жадында алатын ерекше орнын жаңарту. Осы тұрғыдан Н.Ә. Назарбаев: «Тоталитаризм қапасында өмірі қиылған жандардың, сондай-ақ бастан кешкен қасіреті өле-өлгенше санасында жаңғырып, сол қорқынышты шындықты бізге жеткізген, азап көрсе-де, аман қалу бақытына ие болған жандардың қай-қайсысы да біз үшін ерекше қымбат, айрықша қастерлі. Олар ұрпақ санасында мәңгі өмір сүреді» — дей отырып олардың есімдері мәңгі жүрегіміздің төрінде болатындығын тағы бір рет дәлелдеп өтті.

Тағы бір атап өтетін жайт, XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың басында қалыптасқан және оның жетекшілері 1917 жылы «Алаш» партиясын құрып, Алашорда қозғалысын басқарған қазақ зиялыларына қарсы жаппай моральдық қуғын-сүргін ұйымдастырылды.

Сол уақыттарда тек Алашорда қайраткерлері ғана емес, сонымен қатар С.Сәдуақасов., С.Сейфуллин, Т. Рысқұлов, С.Меңдешев, С.Қожанов сынды кеңестік билікті жақтаған және партия қайраткерлері де моральдық тұрғыдан қыспаққа алынып, олардың қазақ халқын сауаттандыру мақсатындағы жазған оқулықтары мен еңбектерін тәркілеп, кітапхана сөрелерінен бір жолата алынып тасталынды. Дегенмен осындай қиын-қыстау күндерді басынан өткерген қазақ зиялылары өздерінің алдына қойған мақсатынан таймай, керісінше, келешек ұрпақтың қамын ойлап, өз жандарын осы ізгі жолда пида еткен.

Кеңес Одағы кезінде тәркіленген кітаптардың басым көпшілігі өртеніп, ал кейбір оқылықтар халық қолында сақталып, біздің кезеңімізге дейін жетті. Қазіргі таңда ата-бабамыздан қалған құнды мұраларымыз еліміздің кітапхана сөрелері төрінен орын алған. Сол кітапханалардың бірі «Ғылым ордасы» РМК Ғылыми кітапханасы болып табылады, онда 6 миллионға жуық кітаптар сақталуда. Бұл кітапхана қазіргі кезде түрлі кезеңге тән жазба жәдігерлеріміз бен құнды мұраларымызды қалың халыққа жеткізу жолында аянбай еңбек етуде.

Сонымен қатар «Ғылым ордасы» РМК Сирек кездесетін кітаптар мұражайы да тарихи мұраларымызды болашақ ұрпаққа жеткізуді өзінің еншісіндегі міндеттердің бірі деп есептеп, осы асыл да, қасиетті жолда аянбай қызметтер атқаруда. Атап айтқанда, «Кеңес Одағында тыйым салынған қазақ кітаптарының» көрмесі атты экспозициялық көрме ұйымдастырылып, Алаш Орда қайраткерлерінен бастап, қазақтың «елім» деген ірі зиялыларының сол кездерде тәркіге ұшыраған кітаптары көрме сөресінен орын алды. Мысалы: Асфендияров С. «Очерки истории казахов». — Алма-Ата: Казиздат,1935; Әлібаев А. Грамматика. Үлкендер үшін арналған. — Алматы: Қазбас,1935; Әлібаев А. Шахтер мен пионер. — Қызылорда: Қазбас, 1935; Жансүгіров І. Жолдастар. — Алматы, 1935; Жансүгіров І. Колхоз тойы. — Алматы, 1934; Құлымбетов Ұ. Қазақстанды аудандандыру. — Қызылорда, 1928; Беков О. Капля крови для великого дела. — Қызылорда, 192; Байтұрсынов А. Қазақша әліппе. Оқу құралы. — Орынбор, 1914; Тоғжанов Ғ. Новая общественность.- Қызылорда,1935; Тоғжанов Ғ. Екі жастың әңгімесі. — Қызылорда,1926; Шонанұлы Т. Қазақ тілінің оқу құралы. Алматы, 1933; Шонанұлы Т. Жаңалық. Алматы, 1932; Майлин Б. Ел мектебі. Қызыл-Орда, 1926; Майлин Б. Сауаттандырғыш. — Алматы,1935; және т.б.

Аталмыш мұражайдың құрылғанынан төрт жыл болғанына қарамастан, оның қорында бес жүзден астам аса сирек қолжазбалар мен кітаптар сақтаулы және оларды зерттеу, жинақтау, түгендеу саласында да бірқатар жұмыстар жүргізілуде. Көптеген ғылыми еңбектермен терең ізденістер нәтижесінде Сирек кездесетін кітаптар мұражайы ҚР Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитеті 2012–2014 жж. гранттық негізде қаржыландырған ғылыми жобалар байқауында үш бірдей: «Қазақстан және Ресей кітапханалары, мұрағат және музей жинақтарындағы қазақ кітабы (XIX–XX ғ. басы): тарихи-деректанулық зерттеулер»; «Жазба деректеріндегі далалық дипломатия көріністері (XIII–XVIII ғғ.)»;«Орталық Азия ғұламаларының фатуалары және тарихи деректік маңызы» атты ғылыми-зерттеу жобасын ұтып алып, ел тарихына қатысты терең әрі жан-жақты зерттеулер жүргізіп келе жатыр. Мұражайдың ғылым жолында қол жеткізіп жатқан осындай жетістіктері ел тарихының жоғары дәрежеде дамуына өз үлесін қосатынына сенімдіміз.

Дереккөз: QAZAQSTAN TARIHY

Құттықтаймыз!

Құрметті Гүлбағдан Ермекқызы!

Сізді келе жатқан мерейлі 60 жасыңызбен шын жүректен құттықтай отырып, ақ ниетпен мықты денсаулық, ұзақ ғұмыр, қажымас күш-қайрат тілейміз. Еңбекте толағай табыстарға, мақсатта биік шыңдарға жете беріңіз, абырой-беделіңіз арта берсін. Әрдайым деніңіз сау, жүзіңіз жарқын, мерейіңіз үстем болсын!

Той-думан болсын өміріңіз сарқылмайтын,
Бақыт берсін ешқашан таусылмайтын.
Тілейміз сізге саулық, ұзақ ғұмыр,
Орындалсын ой-арман, тілегіңіз.

Игі тілекпен: жолдастары.

Благодарность

Уважаемые Прокоп Георгий Георгиевич, Алибеков Ербол Нагидуллинович!

Поздравляем Вас с наступающим Днем Независимости республики Казахстан! Желаем крепкого здоровья, неиссякаемой энергии, семейного благополучия, успехов во всех начинаниях!

Мы, люди старшего поколения, рады и гордимся, что у наших детей, внуков, правнуков есть прекрасные ФОК, дошкольные учреждения, школы, где они развиваются, растут.

Желаем, чтобы все усилия и вложения в благоустройство села, создание комфортной среды проживания были оценены всеми жителями по достоинству.

В канун праздника мы желаем дальнейшего процветания нашему селу и государству в целом! Пусть такие общечеловеческие ценности, как уважение, межэтническое и межконфессиональное согласие, доброта, тепло и гостеприимство, всегда остаются отличительными чертами характера нашего народа.

С уважением пенсионеры села Шахтерское В.И. Янина, Н. Головастая, Г. Максутова, З. Кожакпарова, Н. Векшина, О. Мангушева.

Тіл-тұғыр

Үш тұғырлы тіл саясаты – ел білімін таныту жолы

"Өз тілің – бірлік үшін, Өзге тілің – тірлік үшін" деп бекер айтылмаса керек-ті. Мен «тұғырлы» тіл ретінде таңдалған, қазіргі таңда әлемнің көптеген елдерінде сұранысқа ие болып жатқан ағылшын тілі туралы айтқым келеді. Неге ағылшын тілі? Оның маңыздылығы сол - ең көп таралған тіл болып саналады. 450 миллионнан астам адам оны өз үйі деп санаса, 600-650 миллион азамат қарым-қатынас үшін ағылшын тілін қосымша тіл ретінде қолданады. Бүгінде ағылшын тілі қарым-қатынас қана емес, заманауи технология тіліне айналды. Ноутбук, компьютер, сканер, смартфон және басқалары сияқты бізге таныс сөздер ағылшын тілінен шыққан. Қазіргі кезде кез келген сайт немесе бағдарлама құру үшін код ағылшын тілінде енгізіледі. Алпауыт, экономикасы дамыған елдермен тәжірибе алмасу үшін де ағылшын тілі – таптырмас құрал.

Сонымен, еліміздің болашағын үш тілді меңгерген білімді ұрпақпен байланыстырсақ, әрбір жеке тұлғаның болашағы, ең алдымен, өз мектебінде шыңдалады. Ертең осы елге ие болып, тәуелсіз еліміздің тізгінін ұстар азаматтар – бүгінгі мектеп оқушылары. «Халықты халықпен, адамды адаммен теңестіретін – білім», -деп ұлы жазушымыз М. Әуезов айтқандай, елімізді өркениетке апарар жолдың бастауында мектеп тұрады. Мектептегі білім – барша әлем тыныс-тіршілігінің алғашқы іргетасы. Бүгінде мектепте ағылшын тілін үшінші сыныптан бастап оқытады. Оқу кабинеттері де заманауи.

Қазіргі таңда мектебімізде тілді коммуникативтік оқыту мәселесіне ерекше назар аударылады. Коммуникативтік оқыту технологиясы дегеніміз – пікір алысуға негізделген әдістеме. Коммуникативтік әдіс мұғалім мен оқушының арасындағы психологиялық кедергіні бұзады. Сондықтан, ағылшын тілін оқытуда коммуникативтік оқыту әдістемесін қолдану – оқушылардың сөздерді грамматикалық тұрғыдан бір-бірімен дұрыс байланыстырып, еркін сөйлей білуіне мүмкіндік береді. Себебі, тілді оқытудағы ең басты мақсат – оқушыны сөйлеуге, яғни айтар ойын жеткізе білуге үйрету.

«Білекке сенер заманда–ешкімге есе бермедік. Білімге сенер заманда – қапы қалып жүрмейік», - деп Абылай хан айтып кеткендей, ертеңгі күннің болашағы бүгінгіден де нұрлы болуына ықпал етіп, адамзат қоғамын алға апаратын құдіретті күш тек білімге ғана тән екенін естен шығармайық! Білім мен ғылымның, экономиканың, бизнестің, саясаттың, жалпы бәсекелестіктің қарыштап дамып отырған бүгінгідей жаһандану кезеңінде үш тілді білу қажеттілігі туындады. Әсіресе, өскелең ұрпақтың алдында бірнеше тіл білу міндеті тұр. Олай болса, бүгінгі Қазақстан азаматтарының парызы – «өзге тілдің бәрін біліп, мемлекеттік тілді құрметтеу» деп білемін.

А.С. Болатхан
М.Жұмабаев атындағы
ЖББ мектебінің ағылшын тілі
пәнінің мұғалімі

Спорт

К профессиональному празднику

19 ноября на спортивной площадке воздухоопорного сооружения стадиона Нура прошли соревнования по настольному теннису, посвященные профессиональному празднику - Дню работников сельского хозяйства, пищевой и перерабатывающей промышленности, организованные отделом физической культуры и спорта совместно с отделом сельского хозяйства Нуринского района.

В соревнованиях приняли участие лучшие теннисисты нашего района, ветераны спорта, участники областных турниров. Среди них Аркенов Асылбек, Алпамыс Амирхан, Александр Гордиенко, Дархан Жанабылов, Василий Оноприенко, Урал Мазитов, Кордабай Еркебулан, Николай Плаксин, Адилет Жаксылык, Ушев Айдос.

По итогам прошедших соревнований I место занял А. Аркенов, II место – А. Ушев, III место – Е. Кордабай. Главным судьей турнира являлась тренер ДЮСШ А. Есен. Победителям турнира вручены памятные подарки и призы.

Спонсором соревнований выступило ГУ «Отдел сельского хозяйства Нуринского района».

Д. Швецов

"Тайқазан" мейрамханасы халыққа банкет және шағын банкеттер өткізу бойынша қызмет көрсетеді. Тағамдардың жаңа ассортименті және икемді төлем жүйесі қарастырылған. Сондай-ақ тапсырыс беруге арналған өнімдерді (бауырсақ, шелпек, гриль, пицца және т.б.) өндіреді. Тел.: 22699, 87776760951.

Ресторан «Тайқазан» предоставляет услуги населению по проведению банкетов и мини- банкетов. Новые ассортименты блюд и гибкая система оплаты. Также производит продукцию на вынос (бауырсаки, шелпеки, гриль, крылышки, пицца и т.д.). тел.: 22699, 87776760951.

Продается дом в п. Нура по адресу: ул.Мынбаева, 11.
Имеются огород, хозпостройки, гараж, центральный водопровод.
Тел.: 87055817974

Продается 5-тикомнатный дом-особняк со всеми удобствами по адресу: ул. М. Ауезова, 13 (Старчева, 13) с мебелью. Имеется большой земельный участок, на территории - летняя кухня, гараж, хоз постройки, крытый сеновал. Санузел, вода проведена в дом, большой огород. Печь недельная.
Тел.: 21647, 8700 569 06 37.

Газет аптасына 1 рет шығады
Индексі 65421
Тиражы 390
Тапсырыс 46

Меншік иесі: **"Нұра" аудандық газетінің редакциясы ЖШС**
Қазақстан Республикасы Ақпараттық және Қоғамдық даму министрлігінен Ақпарат комитетінде 2023 жылғы 10 карашасында қайта есепке қойылып № KZ83VPY00081567 куәлігі берілген

Бас редактор: **Тазагүл ПІШЕНБАЕВА**
Индекс: 100900
Мекенжайымыз: Қарағанды облысы, Нұра ауданы, Нұра кенті, Талжанов көшесі, 8а үй.
Электронды адрес: **nuratany@mail.ru**
Телефондары:
Бас редактор: 8 777 88 99 945
Тілшілер: 21-9-53

Газет ЖШС "Типография Арко" баспаханасында басылған.
Қарағанды қаласы, Сәтбаев көшесі, 15
Телефондары: 41-17-83, 41-17-80
Офсеттік басылым, көлемі 2,0 баспа табақ.
Газет аптасына 1 рет шығады

Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакцияның көзқарасын білдірмейді.
Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.
Жарнамалар мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді